

Primjer broj 9

9-1

Preduzeće "Duga" DOO ima sljedeći promet na relevantnim računima glavne knjige:

Naziv računa	Promet	
	Duguje	Potražuje
Materijal	2.000	1.800
Oprema	15.000	5.000
Ispravka vrijednosti opreme	1.000	5.000
Troškovi amortizacije	2.000	
Troškovi materijala	1.800	
Troškovi zarada	1.000	
Dobavljači u zemlji		3.200
Dugoročni krediti		4.800
Gotovi proizvodi	10.000	
Nedovršena proizvodnja	5.000	
Tekući račun	4.000	

Prenijeti dati promet na račune glavne knjige I stepena, ako i stanje na račune glavne knjige II stepena, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene, imajući u vidu da je obračunski **period godina dana** i da se bilansiranje uspjeha vrši **metodom nepotpunih troškova ukupnih učinaka po neto principu**:

1. Sa tekućeg računa plaćen je godišnji anuitet za otplatu dugoročnog kredita u iznosu od 800€. Iznos kamate je 300€
2. Obračunati godišnju amortizaciju primjenom funkcionalne metode otpisa. Procijenjeni korisni vijek trajanja je 10.000h. U toku godine mašina je radila 5.000 h. Proknjižiti mjesečni iznos otpisa opreme.
3. U toku obračunskog perioda nastali su sljedeći troškovi: po trebovanju utrošeno je materijala u vrijednosti od 200€, po fakturi troškovi platnog prometa su 65€.
4. Izvršiti raspored ukupnih troškova, tako da se od ukupno nastalih troškova na upravu i prodaju odnosi po 20% a na proizvodnju 60%.
5. Prema predajnici završeno je gotovih proizvoda u vrijednosti od 8.000€. Gotovi proizvod su smješteni u magacin gotovih proizvoda
6. Po fakturi/otpremnici br.32 prodali smo ½ zaliha gotovih proizvoda. Prodajna vrijednost prodatih gotovih proizvoda je 10.000€.Obračunati PDV po opštoj stopi.
7. Utvrditi i proknjižiti promjenu vrijednosti zaliha učinaka.
8. Obračunati i sastaviti Bilans uspjeha.

9-2

Proizvodno preduzeće "TWT" AD je na dan 01.01. t.g. imalo sljedeće stanje: Oprema 36.000€, Ispravka vrijednosti opreme 6.000€, Gotovi proizvodi 5.000€, Nedovršena proizvodnja 6.000€, Materijal 10.000€, Dobavljači u zemlji 15.000€, Akcijski kapital po osnovu običnih akcija 37.800€, Blagajna 800€, Tekući račun 1.000€.

Otvoriti poslovne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene, uz pretpostavku da se bilansiranje uspjeha vrši **metodom nepotpunih troškova ukupnih učinaka po neto principu**:

1. U toku mjeseca nastali su sljedeći troškovi: prema trebovanju troškovi materijala su 5.000€, obračunati bruto zarade u iznosu od 2.000€, obračunati troškovi investicionog održavanja 1.000€, prema fakturi Elektroprivrede troškovi električne energije su 1.000€, a iznos PDV 190€, advokatska kancelarija ispostavila je fakturu za troškove zastupanja na sudu na iznos 450€.
2. Od ukupno nastalih troškova na proizvodnju se odnosi 60%, na upravu 20% i na prodaju 20%. Izvršiti raspored ukupnih troškova po vrstama na mjesta troškova.
3. Cjelokupna proizvodnja je završena i gotovi proizvodi su smješteni u magacin gotovih proizvoda (predajnica br.5).
4. Prema fakturi br. 30 i otpremnici br.30/1 prodana je 1/3 zaliha gotovih proizvoda po prodajnoj vrijednosti od 10.000€. Faktura glasi na iznos 11.900€.
5. Kupac iz prethodne promjene predao nam je mjenicu sa rokom dospjeća 45 dana i godišnjom kamatnom stopom od 6%. Obračunati kamatu .
6. Obračunati i proknjižiti korekciju vrijednosti zaliha.
7. Obračunati i proknjižiti periodični finansijski rezultat.

9-3

Preduzeće "Promet" AD ima sljedeći promet na računima glavne knjige:

Naziv računa	Promet	
	Duguje	Potražuje
Tekući (poslovni) račun	19.000	
Nabavna vrijednost prodane robe	180.000	
Razlika u cijeni robe (promet na veliko)	80.000	89.000
Troškovi amortizacije	7.000	
Troškovi materijala	5.000	
Ostali nepomenuti prihodi		8.000
Roba u prometu na veliko	240.000	220.000
Prihodi od prodaje robe		220.000
Kupci u zemlji	2.000	

Preuzeti promet na račune glavne knjige, a zatim proknjižiti sljedeće poslovne promjene kroz dnevnik i glavnu knjigu, uvažavajući pretpostavku da je **obračunski period 3 mjeseca**:

1. Prema prijemnici i fakturi nabavljeno je robe po kupovnoj vrijednosti od 30.000€. Iskazani PDV u fakturi iznosi 5.700€. Primljena je faktura autoprevoznika na iznos 3.570€. Troškovi prevoza su 3.000€, a iznos PDV je 510€. Faktura autoprevoznika je plaćena preko tekućeg računa. Prodajna vrijednost primljene robe iznosi 35.000€. Roba je otpremljena u objekte koji prodaju robu na veliko. Sastaviti zbirnu kalkulaciju primljene robe.
2. Prema fakturi br.22 i otpremnici br.22/1 prodali smo robu čija je prodajna vrijednost 40.000€, a izlazni PDV je 7.600€. Kupcu smo odobrili popust 2/5 neto 7.
3. Kupac nam dostavlja mjenicu za izmirenje svog dugovanja. Rok dospjeća mjenice je 40 dana a godišnja kamatna stopa je 5%.
4. Kupac iz druge promjene je u roku od 5 dana izvršio uplatu cjelokupnog dugovanja na tekući račun. (izvod)
5. Prema izvodu poslovne banke naplaćeno je mjenično potraživanje o roku dosjlosti. (izvod).
6. Izvršiti raspored ukupno nastalih troškova i **obračunati periodični rezultat metodom troškova prodatih učinaka.**

9-4

Trgovinsko preduzeće „Mladost“ iz Bara imalo je na dan 01.01.t.g. sljedeće stanje sredstava i izvora sredstava: Akcijski kapital po osnovu običnih akcija 100.000€, Nekretnine 120.000€, Ispravka vrijednosti nekretnina 15.000€, Emisiona premija 10.000€, Tekući račun 34.000€, Blagajna 3.000€, Dobavljači u zemlji 41.000€, Kratkoročni krediti 26.000€, Materijal 10.000€, Roba u prometu na veliko 22.000€, Devizni račun 3.000€.

Na osnovu datih podataka sastaviti početni bilans, otvoriti poslovne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti date poslovne promjene imajući u vidu sljedeće pretpostavke:

a) nominalna vrijednost običnih akcija je 50€ po akcije;

b) obračunski period je **1 mjesec**;

c) evidencija zaliha robe u prometu na veliko se vode po nabavnoj cijeni;

d) za obračun troškova materijala koristi se Fifo metod, a stanje na analitičkim računima materijala je sljedeće :

D Materijal A P	D Materijal B P
ps)200kg x29€/kg	ps)350kgx12€/kg

1. Po prijemnici i fakturi nabavljeno je 250 kg materijala „A“ po fakturnoj cijeni od 35€/kg i 200 kg materijala „B“ po fakturnoj cijeni od 20€/kg. Primljena faktura sadrži iznos PDV koji se obračunava po stopi od 19%. Za troškove prevoza primljena je faktura autoprevoznika sa PDV, na iznos od 2.230€. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju nabavne cijene i izvršiti odgovarajuća knjiženja.
2. Obračunati troškove amortizaciju primjenom metoda dvostrukog opadajućeg salda ako je procijenjeni korisni vijek trajanja 8 godina.

3. Na osnovu trebovanja izdato je u upotrebu 400 kg materijala A i 450 kg materijala B
4. Na osnovu prijernice preduzeća i fakture dobavljača primljena je kupljena roba čija je fakturna vrijednost 11.000€, a iznos PDV je 2.090€. Troškovi prevoza po fakturi u iznosu od 580€ i PDV u iznosu 110,20€ su plaćeni preko tekućeg računa. Prodajna vrijednost robe je 12.000€. Roba je smještena u objekte namjenjene prodaji robe na veliko. Sastaviti zbirnu kalkulaciju primljene robe.
5. Prema fakturi br.30 i otpremnici br.30/1 prodali smo $\frac{1}{4}$ zaliha robe po prodajnoj vrijednosti od 8.500€. Izdata je faktura na 10.115€, a iznos obračunatog PDV je 1.615€.
6. Preduzeće je prodalo građevinski objekat za 25.000€, čija je sadašnja vrijednost 10.000€, a nabavna vrijednost 15.000€. Izlazna faktura glasi na iznos 25.000€. Novac je uplaćen preko tekućeg računa.
7. Evidentirati pozitivnu kursnu razliku na deviznom računu u iznosu od 7.000€.
8. U toku mjeseca su nastali sljedeći troškovi: troškovi vode po fakturi iznose 100€ a iznos PDV 7€, obračunati bruto zarade 4.000€, troškovi zdravstvenog pregleda profesionalnog vozača kamiona po fakturi iznose 200€.
9. a) Proknjižiti raspored vrste troškova na mjesto troška.
b) Zaključiti račune uspjeha i obračunati periodični finansijski rezultat vodeći računa da se **bilansiranje uspjeha vrši metodom troškova prodatih učinaka.**